

Csurka úr és a valóság

- Ez a vita jóval túlment Kéri Kálmán személyén. Mégis egyre-másra szóba kerülnek a mondatai. Önök többször elmondták, hogy nem a személyét, hanem a szavai mögött meghúzódó gondolatot bírálták és ettől várták volna, hogy elhatárolja magát az MDF. Ez viszont késik. Mi következik ebből?

- Kéri tábornok szavai után azért is volt szükség a reagálásra, mert felszólalása a kormány-pártok részéről elég nagy tetzésnyilvánításban részesült. Tudom, nagyon sokan hadifoglyok voltak, sokan haltak meg ebben a háborúban, akiknek a rokonai gyűlöletet éreznek a Szovjetunió iránt vagy azzal a rendszerrel szemben, amit a Szovjetunió képvisel, de ezeket az érzelmeket és indulatokat nem szabad egyetlen politikai pártnak sem kihasználni. A lelkes tapsot aggasztóbbnak tartom, mint azt, hogy a magyar parlament legidősebb tagja „nem túl szerencsésen” fogalmazott, mint ezt a miniszterelnök nagyon diplomatikusan kijelentette.

- Gondolom, Csurka Istvánnak ez csupán ürügy volt, hogy elmondhassa a véleményét és nem Kéri Kálmánról, hanem az SZDSZ-ről...

- Ezt teljesen külön kell kezelni véleményem szerint is. Ami a Vasárnapi újságban elhangzott, az elhangzott volna Kéri Kálmán felszólalása nélkül is, és ez így is van rendjén. Ha nem lenne Csurka István, akkor lenne más, hiszen minden társadalomban vannak olyan politikai erők, olyan társadalmi mozgalmak, amelyek hozzá hasonló módon mutatkoznak meg. Abban semmi meglepő nincs, hogy Magyarországon is egyre markánsabban jelentkeznek az ezeket a nézetrendszereket. Az, hogy Csurka István némely dolgokról alapvetően másképpen gondolkodik, mint az SZDSZ vagy én, természetesen, ehhez joga van. Más dolog azonban, hogy milyen módon érvel, hogy mennyire igaz, amit mond. Valamint, hogy az MDF hogyan kezeli Csurka István nézeteit. A pártok többsége igyekszik egyértelművé tenni arculatát akár azzal is, hogy kirekeszti azokat a pártok belüli nézetrendszereket, amelyek nem harmonizálnak az egészszel.

- Csurka István hol írta munkássága részeként, hol pedig magánnyilatkozat formájában fejt ki politikai nézeteit. Felmerül a gyanú, hogy az MDF-nek nem jön rosszul ez a néhány, szélsőségesen megfogalmazott szó...

- Ahogyan annak idején Bibó azt ajánlotta, hogy a koalíciós idők pártjainak egymással beszélő viszonyban lévő részei próbálják életben tartani a koalíciót, azt gondolom, szempontjait most is szem előtt kellene tartani. Hogy az SZDSZ és az MDF, valamint a többi par-

A miniszterelnök nyilatkozata és a parlamenti frakcióvezetők szavai után lecsendesedni látszott az az elvi vita, amely Kéri Kálmán tábornok szavain lángolt föl. Éppen ezért volt meglepő, amikor Csurka István, az MDF képviselője „magánnyilatkozatot” adott közre a Vasárnapi újság című rádióműsorban. Néhány napja lapunk kért tőle interjút, amelyben tovább szűkítve az elvi vita lényegét, kis SZDSZ-ellenes programbeszédet adott közre válaszaiban. Úgy éreztük, meg kell kérdeznünk a megbírált felet is. Pető Iván, az SZDSZ ügyvivője, országgyűlési képviselő válaszolt kérdéseinkre.

lamenti párt igazán a demokráciát építhesse, a köztük levő különbségek ellenére is, az érintkezési felületet meg kell tartani. Ha minden ellenzéki megmozdulást a hatalom megragadásának szándékaként fognak fel, és olyan erők jelennek meg, mint amit Csurka István képvisel, jelentősen szűkíti ezt a felületet. Ebben a társadalomban valóban jelen van egy bizonyos réteg, amelyik helyesli, ha ezeket az eszméket valaki megfogalmazza, és a magas politika szintjére emeli. Az én demokráciáról vallott nézeteim nem engedik meg, hogy azt mondjam, ezeket tiltani kellene. Ezeknek a megnyilvánulásoknak egy része jól jöhet a Fórumnak, más része viszont nem tesz jót az MDF-nek sem, hiszen annak nagyobb része nem osztja Csurka István véleményét, sőt a módszereit sem, de én ebben nem akarok állást foglalni, hiszen ez nem az én dolgom.

- Olyan konkrét és személyes támadások jelentek meg pár nappal ezelőtti interjúnkban, amiről szeretném a véleményét hallani.

- Csurka István úgy véli,

hogy a két párt közötti konfliktus abból adódik, hogy az SZDSZ ki akarja „csavarni” a kezükből a hatalmat. Véleményem szerint ez a konfliktus sokkal korábban kezdődött. Egyebek között a választási harcban Csurka István sokat tett azért, hogy elmergesedjen a viszony. Ahhoz neki is joga van, hogy a véleményét elmondja, de ahhoz nincs, hogy valótlanságokat állítson. Például az a beállítás, amit a Vasárnapi újságban produkált, miszerint vannak az elmúlt negyven évnek mártírjai és haszonélvezői, és azok, akik a „szókatyusákat” lövöldözik Kéri tábornokra, ez utóbbiakhoz tartoznak. Erre csak azt tudom mondani mindenkinek, hogy hasonlítsa össze Solt Ottóliát és Csurka Istvánt és döntse el, hogy ki volt az áldozat és ki volt a haszonélvező. Amikor Csurka István önmagát mint üldözöttet állítja be, akkor nem a politikai nézete a kérdéses, hanem a valósághoz való viszonya. A Kurírban megjelent interjú érdekes része az, amelyikben egy sajátos logikai láncot épít fel, mondván: Lukács

György marxista volt, Eörsi István Lukács-tanítvány, köze van az SZDSZ-hez, sőt annak egyik vezetője, tehát a szövetség marxista. Nos, ennek majd minden eleme hibás. Hogy Eörsi Istvánt mint az SZDSZ vezető személyiségét említi, az még hagyján. De ha valaki nem tudja, hogy Lukács György és az elmúlt negyven év rendszere között milyen különbség van, az magáról állít ki szegénységi bizonyítványt. De hogy az az Eörsi István, aki ennek a rendszernek igazán az üldözöttje volt, aki '56 miatt ült börtönben, akinek sokkal több művét tiltottak be, mint Csurka Istvánnak, azt az Eörsit ültetni a vádlottak padjára komikus és egyszerűen abszurd. A csurkai logika alapján az a Kéri Kálmán, aki a második világháborúban a magyar hadseregben harcolt a németek oldalán, lefasisztázható lenne, de ez senkinek nem jut eszébe, pedig a kapcsolat sokkal szorosabb, mint a marxizmus és az SZDSZ között. Az is nevetésges, hogy újra és megint rosszul kerül szóba a vallás-oktatás kérdése, mivel Csurka úr nem ismeri el a mi liberalizmusunkat, nem zavarja, hogy képviselőink között majd minden vallású ember megtalálható és persze ateisták is. Ő arra kívánja leegyszerűsíteni a dolgot, hogy az SZDSZ vallás-ellenes. Még egyet, amit már sokszor elmondtunk. Mi nem személyekért emelünk szót, ha ezt vagy azt a vezetőt leváltják, csupán arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy eltér korábbi ígéretétől, amikor politikai szempontok alapján válogatja össze a főnököket. Mi főképpen ezt, illetve a kinevezések módszerét kifogásoljuk azokon a posztokon, amelyeken a pályázati rendszer bevett és alkalmas gyakorlat. Vagyis a demokráciához hozzá tartozó mechanizmust hiányoljuk ilyenkor.

- Akkor már csak az a kérdés, hogy túl ezeken a pillanatok alatt megcélolható állításokon, mi lehet Csurka István célja?

- A nyilatkozataiból többé-kevésbé kirajzolódik az a társadalomkép, amit ő kívánatosnak tart, egy populista, tekintélyelvű társadalom, amelyben a hatalmat gyakorló párt támadhatatlan. Mint azt nemegyszer kifejtette, ebben a nemzetközi politikai helyzetben egy keménykezű, központosító politikára van szükség. Ebből is látható, hogy ez a rendszer egyrészt nagyon hasonlít a két világháború közöttihez, másrészt igen távol áll attól, amit mi demokráciának nevezünk. Könnyebb a magyar társadalomban meglevő feszültségeket, ingerültségeket és türelmetlenségeket serkenteni, mint megoldani a problémákat.